

Manolescu-Strunga nem hajlandó megválni az iparügyi tárcától és megfenyegeti a miniszterelnököt

Ki a felelős a kormány eddigi külkereskedelmi politikájáért

Bucuresti, július 15. (Az Uj Kelet tud.) A belpolitikai helyzettel kapcsolatban a „Zorile” igen érdekes tudósítást közöl, amelyben különösképpen Manolescu-Strunga a szabadságon levő iparügyi miniszter helyzetével foglalkozik. Manolescu-Strunga, bár szabadsága lejárt, nem hagyta el a fővárost s szorgalmasan gyűjti az anyagot egy a miniszterelnökkel való közeli leszámolásra. A reá jellemző non salanszal és brutális „összintéséggel” hangoztatja állandóan Strunga, hogy az ő miniszteri mandátumához van kötve az egész liberális kormány sorsa.

Strunga „leszámol”

Az iparügyi miniszternek két nagy számszámú állást kell elintéznie: egyet a Banca Nationala kormányzójával, egyet pedig Costinescu dr.-al, az ipari és kereskedelmi minisztérium jelenlegi ideiglenes vezetőjével. A beszéd, amelyet Costinescu dr. az iparügyi tárcá vezetésének átvétele alkalmával tartott, bejelentve, hogy „a termékeny munkásság korának kezdődik el a minisztériumban”, módosított feltevéseket Strungát, aki úgy véli, hogy egy hónapi helyettesítés megkezdése alkalmával ilyen kijelentéseket tenni legalább is súlyos tapintatlanság, vagy éppen figyelmen kívül hagyás, amelynek következményei is lehetnek. Strunga mindkét eshetőségre felkészülve, nem titkolja felháborodását és elégtelét követel.

Dorel Dimirescuval, a Banca Nationala kormányzójával Strungának régebbi és mélyebb differenciákat kell elintéznie. A Banca Nationala állandó obstrukciót csinált a Strunga által követett gazdasági politikával szemben. A Banca Nationala vezetői nem szüntenek meg hangoztatni, hogy a kompenzációs behozatali rendszer folytán képtelenek a külföldi tartozások rendezéséhez szükséges devizamennyiséget összegyűjteni. Strunga azt állítja, hogy csak Dumitrescu bankkormányzó állandó pressziójának engedve, mondott le gazdaságpolitikai felfogásáról és járult hozzá ahhoz, hogy a valutapremiális rendszert bevezessék. Ezzel szemben Strunga aktákkal és számokkal akarja bizonyítani, amelyek nem az ő minisztériumától, hanem közvetlenül a pénzügyminisztériumtól származnak, hogy az ő miniszteri tevékenysége eredményes lett volna, ha nem jön közbe a Banca Nationala állandó szabotálása.

Ki a felelős?

Sőt mi több, az iparügyi miniszter nem állja mindenütt hangoztatni, hogy a Banca Nationala főlős módon kielégíthette volna deviza-szükségletét, ha a jegybank nem viselkedik következetesen rosszhiszeműséggel és ha a bank devizaosztálya nincs annyira rosszul megszervezve. Az iparügyi miniszter állandóan magánál hordja a dokumentumokat, mutogatja őket boldogoknak, boldogtalanoknak és ocsárolja a kormányt és a Banca Nationalat, hol csak tudja. Strungának ezen felül céljai is vannak. Szeretné az ő miniszteri tevékenységének felősségét az egész kormányra kiterjeszteni. Szeretné az iparügyi minisztériumban folytatott gazdasági politikát ő kezdeményezte ugyan, de az állandóan a kormány gazdasági bizottságának ellenőrzésével történt és annak helyesítésével találkozott. Nem egy személyes gazdasági koncepcióról van tehát szó, amelyet Strunga a kormánnyal szemben és a kormány feje fölött alkalmazott volna. Ellenkezőleg, a heti tanácskozásokon teljes egyetértés uralkodott ebben a kérdésben úgy, hogy a kormány nemcsak a siker előnyeit, de egy esetleges kudarc felelősségét is kell hogy vállalja. „Strunga tehát azt kívánja, hogy a kormány kösse életét az ő megmaradásához az ipari és kereskedelmi minisztérium élén — miközben eifelejt, hogy milyen erőszakos eszközökkel harcolta ő ki azt, amit az ő úgy nevez, hogy „a kormánnyal való egyetértés”.

Mondjon le az egész kormány

Tatarescu, akit informáltak volt munkatársának dühéről, nagy erőfeszítéseket tett, hogy Strungával bizonyos helyzeteket megértetni tudjon. A miniszterelnök igyekszik rávenni Strungát, hogy mondjon le az iparügyi tárcáról és vállalja a földművelésügyi minisztérium vezetését. Strunga azonban haj-

lithatlan. Azt kéri, hogy vagy maradjon meg az iparügyi minisztérium élén, vagy pedig mondjon le az egész kormány. Barátai előtt kijelentette: semmilyen formában nem vagyok hajlandó a capitis deminuciót elfogadni és a magam személyes helyzete számomra a kormány helyzete előtt jön. Az iparügyi miniszter viselkedésének magyarázata az, hogy miután kapcsolatai vannak bizonyos körökhöz, azt hiszi, hogy pressziót gyakorolhat a kormányra. Ennek következtében nem hajlandó semmilyen kompromisszumba belemenni. Figyelmezteti a miniszterelnököt, hogy jószántából nem hagyja ott az iparügyi minisztériumot és csak akkor megy, ha kényserítik — az egész kormánnyal együtt. Egy hónapi szabadságának nagy részét Bucures-tiben fogja tölteni, nehogy távollétében intri-

A belga textilgyár megbizottjától kicsalt 25 millióból 21 milliót megtalált a rendőrség

Ujabb letartóztatások várhatók a devizapanama ügyében

Bucuresti, július 15. Megírta az Uj Kelet, hogy Boje de Starke, egy belgiumi textilgyár megbizottja 84 millió lejt akart átutalni Romániából cégének és a nehézségekbe ütköző transzfer lebonyolításánál szélhámosok hálójaba került, akik 25 milliót csaltak ki tőle jutalék címén az átutalás lebonyolításáért. A csalást egy Paul Nacht nevű egyén követte el C. Vasilescu nevű emberrel szö-

vetkezve, aki a Nemzeti Bank egyik irodafőnökének játszotta ki magát a belga megbizott előtt és vállalta a transzferhez szükséges lépések megtételét. A rendőrség az éjszaka folyamán házkutatást tartott a tetteseknél és 21 milliót sikerült megtalálni. A sziguranca tegnap további letartóztatásokat eszközölt és reméli, hogy még ma nyomára jutnak a hiányzó 4 milliónak is.

„Nem akarok a möráglim hünébe esni...”

Paneth deji főrabbi beszámolója palesztinai utjáról

A palesztinai zsidó munka dicsérete. Leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a deji zsidóság főrabbiját

Dej, július 15. A deji zsidó uccának nagy eseménye van. Hazatért szentföldi utjáról a „rebe”: Paneth főrabbi. A zsidó ucca feszült kíváncsisággal várta: mit hoz magával tartólajában Izrael országból a főrabbi. A többség — a nagy többség —, amely elhullott, nyomorúságos egzisztenciája felett sóvárgó reménységgel néz Erec Jisraelt felé, szorongva várta a biztató szót. A többiek — a kevesek —, akik nyakas fanatizmussal próbálják meg ma is eltakarni szemek elől a valóságot, „en garde” támadásra készen néztek a beszámoló elé. A beszámoló elhangzott. Ma erről beszélnek a deji zsidó uccában. Beszélnek, vitatkoznak, kommentálnak. Elég-tétellel, nyugodtan és felhőrdülve, izgatottan. Ebben a vitában, a beszámoló körül fel-viharzó szenvedélyekben a palesztinai gondolattal szembeni ellenállás utolsó energiái feszülnek. A deji beszámoló után elkezdődhetik egy új korszak az erdélyi chasid zsidóság történetében is. Amelynek megalomániától mentes, hivatott vezetői — anélkül, hogy jótáryit is feladnának vallásos hitükből és meggyőződésükből — megilletődéssel állanak meg az erec jiszraeli zsidó mű előtt.

Mit mondott a deji főrabbi? Azzal kezdte, hogy politikai megnyilatkozásokat nem várjanak tőle iver. Amit mond: nem pártpolitika. Ha vannak Palesztinában kivetni valók, úgy azokat már megbélyegezték a „gdole ha-ur”. De vitatkozni afelett,

hogy a zsidó Palesztinára szükség van-e vagy sem: idejé: mult dolog. Erec Jisrael megvan. Es nincs az az erő, amely az építés menetét feltartóztatná, nincs az a vihar, amely az elért eredményeket elsöpörhetné. Keresni kell tehát a lehetőséget a munkába való bekapcsolódásra. — Jártam a kolóniákon — mondotta a deji főrabbi. — Lelekeltem volt látni, hogy az uzsorásoknak és parazitáknak bélyegzett nép gyermekei hogyan művelik meg a földet, hogyan építenek. Es bár nehéz, verejtékes munkát végeznek, valamennyi boldog, egysem csefélne a galuttal. — Jártam Tel-Avivban. Lélekeltem volt látni, hogy mire képes a zsidó teremőterő. Száznegyven Beth-Hamidras van Tel-Avivban. Nagyreszűket felkerestem. Mindegyikben tanultak, elmélyülve, áhitattal. Az ifjuség egyrésze vallástalan. Nem az ő bűnük: a szüleiké, akik ilyen nevelésben részesítették őket. Ebből kell őket kigyógyítani. De a mai Erec Jisraelt az ő munkájuk. Es a Mindenható bizonyára gondoskodni fog arról is, hogy hitte! töltse meg szívüket. — Rosszat ne várják, hogy beszéljek Erec Jisraeltől. Nem akarok a „möráglim” hünébe esni. Jeruzsálemről, a Szentfal áhitat-inspiráló hangulatáról, Rachel sirjáról beszélt ezután ihlettel, poetikus lendülettel a főrabbi. Beszélt Simon bar Jochaj sirjáról, amely felett ő gyújtotta meg az első fáklját. Es végül kijelentette: ő nem kíván polemizálni Pa-

Látogassa meg PALESZTINÁT és a Közelkeletet

Állandó kirándulások, rendkívül kedvező feltételek mellett. Kérjen információt és meg lesz elégedve szolgálatainkkal.

Külföldi poggyászzalítási osztály. Forduljon bizalommal a

S. A. de Voiaj

lesztina kérdésében. De ha Izrael nagyjai úgy érzik, hogy vannak Erec Jisraelttel kapcsolatosan megoldatlan kérdések, üljenek össze, tegyék meg a kezdeményező lépéseket, lán-sanak hozzá e kérdések megoldásához.

A deji zsidók, akik ezrével fogadták a vasúttállomáson a Palesztinából visszatérő főrabbit, kifogták a lovat kocsija elől és táncolva, énekszóval kísérték be a városba, lelkükben igaz megnyugvással és könnyezve hallgatták végig a beszámolót.

A zsidó uccában azt is mondják: akadt valaki, aki „denunciálta” a főrabbit valahol, valakinél, hogy „éppen úgy kezd, mint annak idején Glasner Mose”. De ez a „denunciálás” a tudós deji főrabbi legnagyobb elismerése.

A július hó 15-én megtartott 8-ik sorsjáték első osztályának húzási eredményei

Az osztálysorsjátékon nyertek: 1.000.000 lejt 6036 I. szária, 1.000.000 lejt 6036 II. szária, 500.000 lejt 31849 I. szária, 500.000 lejt 31849 II. szária, 200.000 lejt 56048 I. szária, 200.000 lejt 56048 II. szária, 100.000 lejt 19599 I. szária, 100.000 lejt 19599 II. szária, 100.000 lejt 56630 I. szária, 100.000 lejt 56630 II. szária, 50.000 lejt 20783 I. szária, 50.000 lejt 20783 II. szária, 50.000 lejt 36585 I. szária, 50.000 lejt 36585 II. szária, 50.000 lejt 36712 I. szária, 50.000 lejt 36712 II. szária, 50.000 lejt 65736 I. szária, 50.000 lejt 65736 II. szária és még 11059 drb. 50.000 lejen aluli nyeresmény.

A melléksorsjátékok nyertek: 1.000.000 lejt 251320 I. szária, 1.000.000 lejt 251320 II. szária, 1.000.000 lejt 251320 III. szária, 250.000 lejt 214063 I. szária, 250.000 lejt 214063 II. szária, 250.000 lejt 214063 III. szária, 100.000 lejt 266758 I. szária, 100.000 lejt 266758 II. szária, 100.000 lejt 266758 III. szária, 100.000 lejt 204476 I. szária, 100.000 lejt 204476 II. szária, 100.000 lejt 204476 III. szária, 50.000 lejt 151017 I. szária, 50.000 lejt 151017 II. szária, 50.000 lejt 151017 III. szária, 50.000 lejt 216679 I. szária, 50.000 lejt 216679 II. szária, 50.000 lejt 216679 III. szária, 50.000 lejt 252090 I. szária, 50.000 lejt 252090 II. szária, 50.000 lejt 252090 III. szária. Az osztálysorsjátékon 1555 lejt nyertek mindazon számok, melyek 83, 84 és 18 számjeggyel végződnek. 444 lejt nyertek mindazon melléksorsjegyszámok, melyek 216, 099, 397, 317, 969, 510, 787, 823, 024 és 817-tel végződnek.

Ciklon, felhőszakadás és árvíz pusztít Spanyolországban. Madridból jelentik: Spanyolország számos helyén felhőszakadás, ciklon és árvíz pusztított és rendkívüli károkat okozott. Emberáldozatai is vannak a viharoknak. Gujon város mélyben fekvő részeit ki kellett üríteni. Pampeluna közelében a Cidacos Revar folyó áttörte a gátat és a termést elöntötte. Saragossa tartományban a vasuti töltés is víz alá került. Avilában a vinarban több ember eltűnt.

Megérkeztek Berlinbe az angol frontharcos-légió kiküldöttjei. Berlinből jelentik: A brit frontharcos-légió öt kiküldöttje megérkezett a birodalmi fővárosba. A Friedrich-strassei pályaudvaron a német frontharcosok reprezentánsai fogadták és üdvözölték vendégeiket, akiket fényképeztek és fotóriporternek tucatjai fotografáltak az első németországi látogatás alkalmával. Az angol vendégek a Kaiserhof-szállóban laktak. A szállóba érkezésükkor Oberlindower nemzeti szocialista frontharcosvezér mondott üdvözlő beszédet. A Kaiserhof ormára felkerült az angol lobogó. Az angolok ma megtekintették a birodalmi fővárost. A látogatás alkalmából a walesi herceg és Hitler között üdvözlő táviratváltás folyt.

ESTE EGY GRAIN DE VALS Meghajt lefogaszt

Eszter Nővérek Rendje néven zsidó ápolónői rend alakul Erdélyben

A Zsidó Kórház égisze alatt, a zsidó társadalmi egyesületek zsidó ápolónői rendet hívnak életre, amely egyrésztől hézagpótló zsidó egészségügyi szerepet fog betölteni, másrésztől új lehetőségeket nyújt a dolgozó zsidó nő számára

Cluj, július 15. Néhány nap óta életrevaló gondolat érlelődik az erdélyi zsidó társadalmi szervezetek tanácskozó termében. Arról van szó, hogy a cluji Zsidó-kórház égisze alatt és a zsidó társadalmi szervezetek hathatós segítségével egy zsidó ápolónői-rend alakuljon meg. Ennek a nagy horderejű tervnek előkészítő megbeszélései már régóta folynak, s ma már olyan stádiumban van az egész kérdés-komplexum, amely már a nagy zsidó nyilvánosság elé kívánkozik.

A zsidó nővéri-rend megalapítását két körülmény teszi szükségessé. Az egyik, hogy a zsidó közületek szociális és kulturális tevékenységének keretében a zsidó egészségügy a zsidó szociális higiéné rendkívül mostoha elbánásban részesül és ezen a téren nagy munka vár elvégzésre, másrészt pedig.

a mai gazdasági krízisban és a fokozódó zsidó nyomorban új és termékeny foglalkozási terepnek kell teremteni a dolgozó zsidó nő számára.

A gyakorlat beigazolta, hogy a betegápolás terén a legnagyobb teljesítményt főképpen a felekezeten belül alakult ápolónői rendekből hosszas kiképzés után kikerült ápolónővérek nyújtják. A katolikus apáca-rendek, kegyesrendi nővérek, a szociális missziós nővérek — a református diakonissza-rendek, stb. állandóan egy valóban a hivatásuk magaslatán és ma már a kórházak, klinikák életében nélkülözhetetlen ápolónői gárdát állítanak a betegápolás felelősségteljes művének szolgálatába.

Ezen szigorúan felekezeti alapon álló és fogadalmakkal járó, apácarendszerű szervezetek mellé sorakoznak, azokkal egyenlő értéket és szintet képviselve a világi szervezetek által alapított és fenntartott világi ápolónői rendek, melyek között elsősorban a Vörös-Kereszt, a palesztinai Vörös Mogen David, a Hadassa ápolónővérek és a német nyelvterületeken működő ápolónői szervezetek említendők.

Az ápolónői pályához elengedhetlenül szükséges lelki intelligencia, önfeláldozás, és lelkiismeretesség melletti széles vonalú és alapos teoretikus kiképzés és praktikus iskolázottság révén ezek a rendek olyan gárdát állítanak a kórházi és klinikai orvos mellé, mely nélkül egy kórházi üzem zavartalan funkciója el sem képzelhető.

Ennek a mintájára határozta el az illetékes zsidó szervezetek, hogy a cluji Zsidókórház keretein belül intézményt fognak felállítani egy zsidó ápolónői és gondozó nővéri-rend kiképzése céljából. A rend tervezetét és működési szabályzatát dr. Roth Marcell egyetemi magántanár a cluji Zsidókórház sebészfőorvosa készítette el. Eszerint a rend, amely

Erdélyi Zsidó Szociális Gondozónővérek Intézete Eszter Nővérek Rendje

nevet fogja viselni, tanfolyamot állít fel, amely esetben három esztendő fog igénybe venni és pontos elméleti és gyakorlati tan szerint fog működni. Az ebből az intézetből kikerült ápoló nővérek hézagpótló hivatást fognak betölteni a zsidó szociális higiéné terén, emellett pedig az ápolónői rend egy

sereg új foglalkozási ágat nyit meg a pályát kereső zsidó nő számára

és pedig a szorosan vett betegápolói pályán kívül a műtős-női, laboránsi, röntgen-asszisztensi, gyermekgondozói és iskolanővéri pályát.

Nem egy egyszerű ápolónői kiképzésről van szó. Az alapító intézmények egy rendi, életképes organizációt képzelnek el, amely organizációnak a rendi fegyelem fogja képezni az alapját. Eppen ezért

az intézetben nyújtott nevelés nemcsak egy foglalkozási gyakorlásához

szükséges ismeret elnyerésére fog lehetőséget nyújtani, hanem egy magas hivatás etikai jellegét fogja kidomborítani.

Az intézet ki fog képezni:

a) betegápolónőket, kórházi, szanatóriumi és magánházakban való betegápolásra. Ezzel kapcsolatban elő fog készíteni mint speciális szakokra, műtős-női, orvos-, röntgen-, laboratórium-, fogász-asszisztensi és a gyermekgondozói pályára.

b) Iskolanővéreket, a zsidó iskolákban végzendő gyermek-egészség védelmére.

c) Gondozó-nővéreket, akik a sűrűben zsidó lakta területeken, falvakon fognak szociális egészségügyi munkát végezni, csecsemőgondozást és szülönővédelemet, a gyermekhalandóság leküzdése érdekében.

Az az igazolás, hogy a tanfolyam befejezése és a vizsgák sikeres letévése után az intézet gondolkodik a nővérek elhelyezéséről. Az intézet mellett, hogy

a betegápolói hivatás mintaszerű gyakorlásához szükséges praktikus és teoretikus ismeretek elsajátítására minden alkalmat meg fog teremteni, azt a magasabb célt is maga elé tűzi, hogy az intézet tagjainak egyrészt kihangsúlyozottan zsidó szellemű nevelést, másrészt azt a fenkölt etikai szelleműt áthatott nevelést adja meg,

amely a betegápolói hivatás humanitárius altruista jellegével is összhangban van és annak szeretet-munka jellegét is.

Eppen ezért szervezeti formájához az intézet a család jellegét akarja megvalósítani és annak tagjai között szoros lelki közösséget akar teremteni. A tagoknak az intézethez való viszonyában olyan kapcsolatot akar kövöcsölni, amely az intézetből való eltávolítás után is teljes mértékben megmarad és így az intézetnek az anyaintézet jellegét fogja megadni, amely anyaintézet tagjainak materiális és lelki életét a hivatástól való megválás idejéig fogja irányítani.

Nagy vonalakban ezek azok a szempontok,

Több mint százezer embert tett eddig hajléktalanná az újabb kínai árvizkatasztrófa

Egyre borzalmasabb méreteket bontakoznak ki a kínai árvizkatasztrófa méretei. Icsang kerületben 12.000 ember vesztette életét

London, július 15. A kínai árvizkatasztrófa méretei egyre szélesebb keretek között bontakoznak ki. Újabb kétszáz helyen történtek gátszakadások s újabb kétezer személy vesztette életét az ujonnan előtört területen. Az árterületen több, mint tízezer katonas és munkások ezrei dolgoznak a gátak kijavításán.

A Reuter-ügynökség shanghai tudósítója arról számol be, hogy a kínai hatóságok információi szerint az áradások folytán hajléktalanná maradtak száma meghaladja a 100 ezret. Más híradások szerint

ez a szám sokkal nagyobb, amennyiben egyedül Shantung tartományban több, mint 100 ezer ember maradt hajlék nélkül a Sárga folyó áradása következtében. Hankeu felé a Kék folyó és a Han igen sok hullát sodornak. Az árvizpusztított területekre kiküldött katonai segélycsapatok egy részét két napig nem lehetett élelemmel ellátni. Nemhivatalos helyről nyert értesülés szerint a Yangtse áradása által Icsang kerületben 12 ezer ember lelta halálát.

Jugoszlávia rövidesen szintén elismeri a Szovjetet

Augusztus utolsó hetében ül össze Blédben a kisantant konferenciája

A kisantant változatlanul ellenzi a Habsburgok trónralépését, de hozzájárul a görög monarchia visszaállításához. Kondylisz tábornok Stojadinovicssal és Maria özvegykirálynéval tárgyal tegnap, ma Pál régensherceggel tanácskozik

Miklós román herceg Lausanneban több Habsburg-herceggel folytatott tanácskozást

Bucuresti, július 15. A Curentul értesülése szerint augusztus utolsó hetében Titulescu Bledbe összehívja a kisantant konferenciáját. Ez az elhatározás Benessel és Stojadinovicssal történt levélváltás alapján történt azért, hogy a Népszövetség tanácsulése előtt a három külügyminiszter találkozhassék. Ha rendkívüli körülmények miatt a kisantant szokásos felévi konferenciáját ez évben nem is tudták megtartani, a három külügyminiszter együttműködése így is teljesen kifogástalan volt. Főleg a dunai probléma és a római konferenciára való előkészületek képezik az augusztusi bledi konferencia anyagát.

A kisantant-konferencia előkészületeivel kapcsolatban a Politika című belgrádi lap

vezércikkében rámutat arra, hogy a Habsburgok restaurációs kísérlete újabb rendezavarások és forrongások kezdetét jelentené.

A Petit Parisien szerint a kisantant egységes abban, hogy változatlanul ellenzi a Habsburgok uralomra jutását Ausztriában, ezzel szemben nem emel kifogást a görög királyság visszaállítására ellen.

A Prager Presse cáfolja azt a híresztelést, hogy a Habsburgok uralomra kerülése ügyében más álláspontja lenne Cseh-szlovákiának, mint a kisantant másik két államának.

Belgrád, július 15. (Rador.) Kondylisz görög miniszter és Stojadinovics miniszterelnök Bledben hosszabb megbeszélést

tok, amelyek az intézet létesülése és a zsidó ápolónői-rend megteremtése körüli vitában kikristályosodtak. Az intézet előreláthatólag októberben fogja megnyitni kapuit és a felvételre való jelentkezők már a legközelebbi napokban megkezdődnek. A felvétel feltételeit az Uj Kelet egyik legközelebbi számában közölni fogja. Az intézetbe rendi-nővérjelöltként beléphet minden 18 és 30 év közötti zsidó nő, aki legalább négy felsőleányiskolát, vagy ezzel egyenértékű más iskolát végzett, erkölcsileg kifogástalan életet él, zsidó szelleműt áthatott és az ápolónői hivatás teljesítéséhez szükséges lelki diszpozícióval rendelkezik.

Minden növendék a felvételkor fogadalmat tesz a rend szabályainak szigorú betartására és a munka lelkiismeretes elvégzésére. A tanfolyam ideje alatt végzett munkáért semmilyen pénzbeli díjazást, vagy ajándékot nem fogadnak el.

Ugy a felvétel, valamint a tanfolyam sikeres elvégzése után a nővérré-avatás a rend magasabb szellemének megfelelően ünnepélyes formák között történik meg.

folytattak. A görög tábornok délután kihallgatáson jelent meg Marioara királynénál. Este a miniszterelnök vacsorát adott a vendég miniszter tiszteletére.

Belgrádi jelentés szerint Pál jugoszláv régensherceg Sinaiból jövet megérkezett a jugoszláv fővárosba. A régensherceg továbbutazik Bledbe, ahol fogadja Kondylisz görög hadügyminisztert.

Genfi jelentés szerint úgy hírlik, hogy Jugoszlávia fel fogja venni a diplomáciai kapcsolatokat a szovjettel.

Athénben tegnap Maximos görög külügyminiszter hivatalba lépésekor nyilatkozatot adott. Hangoztatta a népszövetségi politikához való ragaszkodást s annak a reményének adott kifejezést, hogy nemzetközi együttműködéssel sikerülni fog megvédeni a világ békéjét.

Lausanne, július 15. Lipót, Ferenc József, és Károly Habsburg főhercegek a Balmoral szállóban megbeszélést folytattak a repülőgépen Sinaiból Lausanneba érkezett Miklós román herceggel, aki az eszmecsere befejeztével légi uton újból visszatért Romániába.

Kötvényekkel fizeti ki szállítóit az államvasut

Bucuresti, július 15. A CFR közel két és félmilliárd lejmel tartozik belföldi szállítóknak, amelyre az utóbbi három és fél év alatt mindössze 350 millió lej törlesztést eszközölt. Minthogy az államvasut tartozásainak rendezését rapidabb mértékben teljesíteni nem tudja, másrésztől a hitelzői részéről a perek lavínja fenyegeti, a CFR vezérigazgatósága ezen belföldi tartozásainak kötvényekkel való rendezésére javaslatot dolgozott ki és azt a nagyobb hitelezőknek már be is mutatta.

A tervszerű szerint az államvasut 1 milliárd 800 millió lej értékben kötvényeket bocsát ki, amelyek 4 és fél százalékos kamatozásúak lesznek, kilencven százalékos árfolyamon kerülnek kibocsátásra és tíz év alatt amortizáltak, sorsolási uton.

A vasut úgy a kötvényeket, mint azok szelvényeit készpénzfizetesként fogadja el adósaitól. A kötvényekre a Banca Nationala a névérték ötven százaléka erejéig lombard kölcsönöket folyósít.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. S., Huedin. Kérdésére lapunk mai számának „Gazdasági Tanácsadó” rovatában válaszolunk.

Istenkeresők a kárpátok alatt

A MÁRAMAROSI CHASZIDIZMUS REGÉNYE

IRTA: SCHÖN DEZSŐ

(23)

Szabolcsi Miksa hosszú és színes előadásba kezdett. Az oroszországi pogromokról beszélt, ahol szintén a vérvád-mesével és hasonló ragalmakkal uszítják a csőcseléket. A mohilevi pogromról részleteket mondott el: csupa megrázó eseteket, a zsidó mártíromság történetének legmegrendítőbb fejezeteit. Az ár — hangsúlyozta — végigugr egész Európán, azzal a különbséggel, hogy a nyugati államokban a gyűlölet más formában jut kifejezésre. Kevesen vannak — mondotta — akik hajlandók tisztán látni. A sziveket elfogultság, az elméket hangulatok lepték el. De ő hiszi, hogy az eszlári ügyben ki fog derülni az igazság és Magyarországon többé nem kísérhet az antiszemitizmus. Magyarországon nincs is talaja az antiszemitizmusnak, a legjobban bizonyítja ezt az a tény, hogy a honfoglalástól kezdve mind a mai napig a zsidóság józan türelemben és baráti érzésben részesült a magyar nép részéről. Biztató jele az eszlári ügynek, hogy Kossuth is nyilatkozott önkéntes száműzetéséből. Tiltakozásában elítéli, a középkori sötét babonának, Magyarország gyalázatának, a civilizációhoz méltatlannak nevezi az egész vérvád-rágalmat. Most az a fontos — fejezte be előadását, — hogy Herskó Dávid mondja el az igazat és a halott-usztatás meséjére fény derüljön.

— Pusztá beszéd — mondta a rabbi — bárholyan is történjék a dolog, egy ócska rongyon ugysem lehet sokat segíteni...

— Hogyan? — riadt fel Szabolcsi és meglepetése elárulta, hogy nem érti a dolgot.

— Hát csak úgy, fiam — mondta Reb Zálmen Lájb nyugodtan. Tegnap itt volt pogrom, holnap amott lesz. Ma itt kell interveniálni és igazságot hajszolni, holnap meg amott. Ezt magyarázom: ócska, koszlott holmin nem segít a folt. Amíg az egyik helyen kifoltod, addig a másikon újra kiszakad...

— A rebe úgy beszél, mint azok az oroszországi zsidók, akik nem hisznek az emancipáció jövőjében.

— Mit mondanak azok a zsidók?

— Hogy a zsidóság gondoskodjon magának egy megfelelő, saját lakásról. Hogy menjünk ki Palesztinába.

— Palesztinába? — tűnődött Reb Zálmen Lájb, magasba fordította a szemét és úgy tett, mintha magában beszélne. Palesztina? — mondta — nem rossz... S mit csinálnánk Palesztinában?

— A rebe komolyan beszél erről? — kérdezte Szabolcsi ingerülten. Hát mit csinálhatunk ott? Majd tillemet fogunk mondani és narancsot ültetni — mondta és kinosan kacagott.

— Nagyon jó dolog, fiam, tillemet mondani. A narancsra pedig... hát igen, a narancsra még nem gondoltam eddig...

Reb Zálmen Lájb mélyen Szabolcsi szemébe nézett. Szabolcsi nem tudta mire vélni a rabbi viselkedését. Vajjon milyen gondolatok forognak most meg a rabbi agyában? — kérdezte magában. A mohilevi és eszlári zsidók közösségére, vagy saját életére gondol? Azok megrendült helyzetét látja, vagy saját életének szalagja fut most végig lelki szemei előtt?...

Reb Zálmen Lájb hátradőlt székeben. Elkészült az ő élete is, mint egy ócska holmi: imákban, tanításban, biztatásokban és pillanatnyi segítségekben. Csupa különvált szálak ezek, amelyek nem birnak eggyé: komoly valóság válni. Egy félvívás az őt vezére népeinek s hova jutott ezidő alatt?... Sehová. Sőt, a zsidó nép sorsa még rosszabbra fordult és a népek felvilágosodása és sok fényes eredmény után még mindig ott tart, ahol elindult... A vajnági tutajos vallomása, hősiessége és önfeláldozása kell, hogy igazolja Isten kiválasztott népét...

Reb Zálmen Lájb legyintett a kezével. Olyan mozdulatot tett, mint akinek minden mindegy. Az asztalra tette karját és ráeresztette a fejét. A bócher közben két-háromszor benézett az ajtón, hátha kéri a vacsorát, de mindannyiszor ijedten húzódott vissza. Ugy látta, hogy a rabbi sorsdöntő ügyről tárgyal. Éjfél felé Fótusz Marci, a csőcselék hangadója megzörgette az ablakot és bekiáltott: „megállj, eszlári zsidó, majd adunk mi nektek Esztert...“ A kamaszok, akik vele voltak, biztatták, hogy csak törje be az ablakot, de Marci az utolsó pillantban meggondolta a dolgot. A rabbi jószágos arca jutott eszébe és az a kalács, amit purimkor szokott a rabbi konyháján kapni. Marci és a kamaszok elmentek s a szobában közben kiétek a gyertyák. Az utolsó még lobbant egyet és elaludt. Reb Zálmen Lájb és Szabolcsi egyideig némán ültek a sötétben. Reb Zálmen Lájb azután felkelt, az udvarra nyíló ablakhoz ment és kinyitotta. A toronyóra elütötte az egyet. Csendes nyári éjszaka volt.

Reb Zálmen Lájb megszólalt: — Palesztina nem rossz. Ha minden kötél elszakad, ez lesz az utolsó mentség.

— Utolsó mentség — hagyta rá Szabolcsi Miksa. Felállt és a sötétben kibotorkált a rabbi házából és távova léptekkel indult a szomorú Zsidó-ucca felé...

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

Reb Zálmen Lájb megállt a beszmedres-ajtóban és körülnézett. A nagy éjszakai nyüzsgésnek nyoma sem volt. A tömeg nagyrésze átment a fürdőbe, sokan hamar imádkoztak, hogy reggelizhessenek, mások a ló-cákon horkoltak. Hajnalodott. A szép éjszaka varázsa kezdett elmúlni.

A magyarországi zsidóság feje fölött még mindig nem oszlottak el a sulyos viharfelhők. Az antiszemita sajtó naponta újabb és újabb hazugságokat kürtölt világgá az eszlári ügygel kapcsolatban és állandó izgalomban tartotta a kedélyeket. Jóideje elmúlt, hogy Szabolcsi Miksa a sighet-i rabbi házában járt. A rabbi nem akart a dologba avatkozni, mire Szabolcsi egymagában vállalkozott a nehéz feladatra. Sighetről Vajnagra ment, felkereste Herskó Dávidot és megtudta tőle, hogy ő Tiszalökön elszántan vonakodott a holttest átvételére és usztatására vonatkozó hamis vallomást megtenni, de megkínózták. Szabolcsi nem nyugodott addig, amíg Herskót rá nem bírta, hogy a kínzás miatt emeljen panaszt az illetékes hatóságnál. A gyámoltalan, agyonijesztgetett maramuresi zsidónál az önfeláldozással volt határos ez a lépés, de azért Herskó Dávid mégis hajlott Szabolcsi szavára. A rabbi meg a bészidin vallási tekintélyét és parancsszavát pótolta a Szabolcsi egyéniségéből kisugárzó szeretet és testvéri ragaszkodás. De nemcsak Herskó Dávidot, hanem Matejt és Csepkanicsot, a per két rutén gyanúsítottját is rábírta arra, hogy a kínzások miatt panaszt emeljenek és panaszukban mondják el a vallatások történetét. A szelencei községi előjáróság előtt tették meg a feljelentést. Később a sighet-i törvényszék vizsgálóbírója újra kihallgatta őket. Közéledett a nagy per főtárgyalása, amely fényt kellett, hogy derítsen a vérvád-mesére: az ókori babonák eme szörnyű maradványára.

Reb Zálmen Lájb megállt a beszmedres-ajtóban és hallgatódzott. Az egyik sarokból szomorú talmod-ének szállt a magasba. A „rusziser“ ült megsokot helyén és a fölins félé hajolva énekelte. Ugy tört ki belőle a hang, mintha néma sirgódorból szállna: — Aj-aj-aj... hámévi meg mimdináz hajom... aj-aj-aj... zugt di misne... aj-aj-aj... aj-aj-aj... Tizenhat esztendeje mulott, hogy a „rusziser“ elfoglalta helyét a beszmedresben. Kezdetül fogva az udvari konyhán étkezett és télen-nyáron a beszmedresben aludt. Tizenhat esztendő előtt egy hófúvásos téli estén borotváltképi alak állított be a rabbi házába, senki se látta kijönni, csak egy évvel később jött ki onnan a torzonborz „rusziser“. A rabbin kívül senki sem tudta kicsoda, micsoda. „Rusziser“-nek nevezték, mert az egykori házbócher szerint Oroszországból jött. Régebben, amikor a „rusziser“ még csak kisfiú volt — mesélte a házbócher — Oroszországból az uccasarkon fogdoszták össze a chéderből hazatérő zsidó fiúcskákat és kaszárnyákba vitték őket. Sokan közülük elpusztultak, mert a zsenge gyermeklelkek szülei után vágyakoztak. Akik megmaradtak, katonák lettek a cári hadseregben. Hát annakidején a „rusziser“ is a „cháperek“ áldozata lett... Az első években néha előfordult, hogy a házbóchernek felhajtva a szombati maradék-borokat, megeredt a nyelve. Ilyenkor valóságos regényeket tudott mesélni a „rusziser“ egykori életéről. Ilyenkor elmesélte, hogy a „rusziser“ magasrangú tiszt volt az orosz cár udvari gárdájában és feleségül akart venni egy orosz hercegnőt. Megtartották az eljegyzést, már az esküvőt is kitűzték, de az esküvő előtti éjszakán megjelent előtte álmában édesapja, aki halotti ruhába volt burkolva és szemei könnyeztek... „Ne felejtésd el fiam, hogy zsidó vagy“ — mondta neki az apja, mire a „rusziser“ még azon az éjszakán megszökött a cári udvartól... Egy orosz kisvárosba szökött, a rabbi házában rejtgettek néhány héti, azután papirokat szereztek neki és Sighetre küldték... De a „rusziser“ — mondta a házbócher — miközben hangja letompult és előadása szaggatot lett — még mindig szereti azt a nőt... Egy ilyen szombat este a házbócher azt is elárulta, hogy saját szemével látta, amikor egy átutazó „bálcive“ benyitott a beszmedresbe s amint meglátta a „rusziser“-t — fesszes állásba vágta magát és tisztelt elötte... A „rusziser“ feljebbvalója volt neki az udvari gárdában... A „rusziser“ egyébként soha egyetlen szót nem váltott senkivel. A rabbi nem nyilatkozott róla s a városban úgy tudták, hogy a rabbi átka sújtja azt, aki inceselkedni merészel vele, vagy más formában fájdalmat okoz neki.

Reb Zálmen Lájb állott a beszmedres-ajtóban és

figyelte a „rusziser“ szenvedő arcát. Tudta, hogy a titokzatos ember furcsa, éneklő hangja az örökös vágyakozás varázs-hálóját szövi a bócherek lelke köré. „Aki valólevelet hoz a tengerentúlról“ — énekelte a „rusziser“ s Reb Zálmen Lájb a végtelen óceánra gondolt, amely két szerető lelket elválaszt egymástól. A kapcsolatot nem szűnik meg közöttük, hanem epednek egymásért és várják a boldog viszontlátást. De jön hirtelen egy furcsa idegen, olyan titokzatos és félelmetes, mint maga az emberi sors; zsebében egy kis pergament-lapot hoz, mindössze tizenkét rövid sor van ráírva — s a szerető szív úgy összeterlik, mint a gyenge üveglap a pörölycsapás sulya alatt...

A felkelő nap első sugarait vetette a földre. A közeli templomudvarból csapatokban özönlöttek a bócherek. A fürdő után frissek voltak és derűsek. Meg sem látszott rajtuk az átvirrasztott éjszaka. Feltűrt gallérral és vitatkozva jöttek a beszmedresbe.

Sviesz volt: a sighet-i udvar nagy ünnepe.

Reb Zálmen Lájb ekkor már befejezte élete nagy művét. Vágyai teljesültek: Sighet az ország legvallásosabb községe lett, jesivája virágzott és tanítványai elvitték a chaszidizmus eszméjét a nagy monarchia leg-távolabbi zugába is. A Teitelbaum dinasztia immár szilárd alapokon pihent.

Reb Zálmen Lájb életműve egy chaszid-rebe legnagyobb feladatának a megoldását jelentette. Nagyjaj helyezte aránytalanul kényelmesebb volt: a század elején kezdett működni, káotikus, háborus időkben és hívei főleg azért szegődtek hozzá, mert csodatevőt láttak benne. Az ilyen tábor azonban kedélyváltozásoknak van alávetve és minden különösebb indok nélkül egyik végteléből a másikba csap át. Így történhetett meg, hogy Reb Majsze Teitelbaum halála után, amikor úgy tűnt, hogy a Teitelbaumok napja leáldozott, csupán egy maréknyi hívő maradt a család körül. A lengyelországi chaszid rebek helyzete is könnyebb volt, mert az a tömeg, amelyre támaszkodtak, lelkileg elő volt készítve a chaszidizmus számára. Reb Zálmen Lájb viszont egyenként szerezte híveit, külön-külön ültetett el sokezer csemetét, gondosan ápolta őket és türelmesen várta, hogy nagyra nőjjenek. A bócherek jöttek az ország minden sarkából, ő pedig éveken át tanította és nevelte őket. A tanítványok közben megnöttek és chaszidok lettek, s gyermekeiket ugyancsak chaszid szellemben nevelték. A gyermekekből újra tanítványok lettek és a tábor évről-évre gyarapodott. Tanítványai közül sokan rabbiálláshoz jutottak és az új chaszid tanítómesterek szívügyüknek tekintették a sighet-i udvar népszerűsítését. Sokan jómódú, tekintélyes polgárok lettek és pájeszükre, szakállukra büszkék voltak, mint egy nemesi okmányra. Nagyszámban kerültek ki a sighet-i jesivából sakterek és más hitközségi funkcionáriusok, s valamenynyien a chaszidizmus lelkes hívei voltak. Egyszer egy esztendőben pedig, svieszkor, aki csak tehetett, eljött Sighetre. „Kábulesz hátaju“, a törát fogadni és vállalni csupán Sigheten lehet — mondták Reb Zálmen Lájb tanítványai. — Sigheten — mondták — a rebével egy fedél alatt az embernek az a földöntúli, boldog érzése van, amit a végtelenség élvezete nyújthat: ezt érezte a zsidó nép a Szináj-hegy tövében.

A sighet-i rabbi életműve egy chaszid-rebe leg-súlyosabb feladatának a megoldását jelentette, mert hiszen Magyarországon a chaszidizmussal már a Teitelbaumok előtt is kísérleteztek, de eredménytelenül. Nem véletlen csupán, hogy amikor a százados megszorítások felengedtek és a „kalapos király“ jóvoltából a zsidóság elsősorban szabadságjogokhoz jutott, a nagy magyar rónákon elültették a chaszidizmus első csemetéjét. Amikor a Teitelbaum család őse lejtött Ujhelybe, már majdnem három évtized tapasztalata állott előtte, az a mű, melynek építését a nagykállói caddik, Reb Jichok Eizik kezdte.

Vajjon hogyan jutott a zombékos nyiri és szabolcsi pusztákra az ember, akinek vigasztaló szavára a gettók szaggatot világában olyan nagy szükség volt, akinek ott volt a helye, ahol a galut fojtogatott, ahol a zsidó nép a borzalmak országútját járta?

Édesapja, Reb Checzek Szerencs bérlője volt. A kis Jichok Eizik szép és okos gyermek volt és gyönyörűen énekel. A kisfiú gyakran szokott átmenni Tarcalra nagybátyjához, Reb Enzelhez, kinek házában lengyel kereskedők szoktak megszállni. Abban az időben minden évben Tarcalon töltött néhány hetet egy bolchevói zsidó, bizonyos Reb Ber, aki okos ember és nagy mesemondó hírében állott. Ez az ember könyveket, ötvözött tórafoglalásokat és más kegyzsereket hozott Lengyelországból a tarcali zsidóknak s azon néhány héten át, amíg ott időzött, tanította őket. Reb Ber borkereskedő volt és sokat utazott. Esténként, amikor a tarcali zsidók Reb Enzel házában sereglettek össze, mesélt nekik utikalandjairól. Mesélt arról a tolvaj suhancról, aki ellopta lovukat, mégsem adták át a panduroknak, hanem ősi zsidó törvény szerint törvényt ültek fölé. Harminkilenc szijat huztak rá, mert nem bírta visszafizetni a lopott tárgy kétszeresét. S mesélt Reb Ber az új chaszidokról, akik új csapásokon járnak és vigasztaló szavuk lelket önt a zsidókba. A magyarországi chaszidizmus későbbi Bál Sémjét itt ejtette meg először a chaszid misztika csodája.

(Folytatjuk)

HÍR

— Maria királyné Sijaból jelentik: Maria királyné, ma délelőtt 11 óra. Az állomás peronján. Jelen voltak még Procgoreescu ezredes adjutántovábbá Urdareanu e nagyja. Serafom Gerare főpátja, Mateescu pátmától fogva Maria királyné helyét a Pelisor-ká

— Maniu Gyula Bé jelentik: Maniu Gyula néhány napig marad. Közében levő gyógyminiszterelnök. Annyinem marad három hét

— A Vatikán hivatalos külügyminiszter jelentik: Az Osservatorevatalos lapja Hoare bama nézetének ad kifizetkőzi helyzet megjavasággal és kölcsönös kedni, mint terveiket és akik vezetik a népeket, nek, hogy lecsillapítsák és visszaadják a bizalmazédének legszűkebb részett mindazoknak, akik és komoly szót váltak

— HÖLGYEK, ha jól forduljanak bizalommal Cluj, Regele Ferdinand

— Összel újabb rohamellen. Londonból jelentésági körökben megíró, hogy az ősz végén francia frank ellen, megják, hogy a francia ténkedése egymaguk lámpényi helyzet híszik Londonban, hogkentés nélkül uszon n spekulációs rohamot. E aranykészlet jelenté legü emelkedése se eleveréséhez.

— Tatarescu miniszter. Bucurestiből jelenten Sarmizegetuzare tekintse az otani rége. A miniszterelnök azuticós körutat tesz Hune liberális szervezetének végén tér vissza a főv

— Lelőtte a székénytrázér. Targumuresu tragédia játszódott le kakasdi erdőben, ahol rabjai dolgoztak. A rerdőben dolgozott, miadovan Sándor topical rabszaporból. Ekkor ör keresésére indult az egyik bokorban. zelébe ért, Moldovan nekitámadva az ornek kük meg fog halni. rokra kelt, a fogház helyzetbe kerülve, f egyik golyó talált és dalbordáját árturta. S litották a targumuresciót hajtottak rajta v sulyos. A vizsgálót leelőtt fegyenc lopás vizsgálati fogságban, és ezért vitték ki n szababban felébredt b vágy és ez okozta tr

Fűzők, raklaron levő készülőse kiürüstása Ga Neculcea 2

HIREK

— Maria királyné Sinaiba érkezett. Sinaiból jelentik: Maria királyné Balcióból jött, ma délelőtt 11 órakor Sinaiba érkezett. Az állomás peronján Mihály vajda fogadta. Jelen voltak még Procopiu udvarhölgy, Grigorescu ezredes adjutáns és Svidenek ezredes, továbbá Urdareanu ezredes, a palota háznagyja, Serafom Gerarescu, a sinaiai kolostor főapátja, Mateescu polgármester és mások. Mától fogva Maria királyné elfoglalja nyári székhelyét a Pelisor-kastélyban.

— Maniu Gyula Bécsbe utazott. Bécsből jelentik: Maniu Gyula Bécsbe utazott ahol néhány napig marad. Valószínű, hogy egy közelben levő gyógyfürdőt keres fel a volt miniszterelnök. Annyi bizonyos, hogy Maniu nem marad három hétnél tovább külföldön.

— A Vatikán hivatalos lapja dicséri Hoare angol külügyminiszter beszédét. Rómából jelentik: Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja Hoare beszédéről cikket írt és ama nézetének ad kifejezést, hogy a nemzetközi helyzet megjavítására inkább barátsággal és kölcsönös megértéssel kell törekedni, mint tervekkel és szerződésekkel. Azok, akik vezetik a népeket, érezzék kötelességüknek, hogy lecsillapítsák a nyugtalanságokat és visszaadják a bizalmat. Ez volt Hoare beszédének legszebb része és ezzel örömet szerzett mindazoknak, akik Angliától barátságos és komoly szót vártak.

— HÖLGYEK, ha jól akarnak férjhezmenni, forduljanak bizalommal a „MIREA” irodához Cluj, Regele Ferdinand 116.

— Ősszel újabb roham indul a francia frank ellen. Londonból jelentik: Pénzügyi és gazdasági körökben meg vannak győződve arról, hogy az ősz végén új roham indul meg a francia frank ellen, mert akkor már látni fogják, hogy a francia kormány pénzügyi intézkedései egymagukban elégtelenek az állampénzügyi helyzet tartós szanálására. Nem hiszik Londonban, hogy a frank értékcsökkenés nélkül usson meg még egy hatalmas spekulációs rohamot. Rámutatnak arra, hogy az aranykészlet jelentéktelen és átmeneti jellegű emelkedése se elegendő a roham visszaveréséhez.

— Tatarescu miniszterelnök Sarmizegetuzán. Bucurestiből jelentik: Tatarescu rövidesen Sarmizegetuzára utazik, hogy megtekintse az ottani régészeti ásatások menetét. A miniszterelnök azután 3-4 napos inspekciós körutat tesz Hunedoara megyében, amely liberális szervezetének elnöke, majd a hét végén tér vissza a fővárosba.

— Emésztési gyengeség, yerszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, ekcémák, furunkulások esetében a természetes „Ferenc József” keszertvíz gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan felrészíti. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József víz mint alapos és kellemes hashajtó, mindig kitűnően beválhat, miért is szoptató nőknél elválasztáskor kiterjedten alkalmazzák.

— Lelőtte a szökni akaró fegyencet a fogház. Targumuresről jelentik: Borzalmas tragédia játszódott le a Targumures melletti kakaesi erdőben, ahol a targumuresi fogház rabjai dolgoztak. A rabcsoporthoz egész nap az erdőben dolgoztak, míg hét órakor este, Moldovan Sándor topicali illetőségű rab eltűnt a rabcsoporthoz. Ekkor Baciu Achim fogházőr keresésére indult és megtalálta a rabot az egyik bokorban. Amikor a fogházőr közelébe ért, Moldovan előrohant a bokorból és nekítámadva az őrnek, kijelentette, hogy egyikük meg fog halni. A két ember ekkor birokra kelt, a fogházőr pedig szorongatott helyzetbe kerülve, fegyverét használta. Az egyik golyó talált és a fegyenc mindkét oldalbordáját áttúrta. Súlyos állapotban szállították a targumuresi kórházba, ahol operációt hajtottak rajta végre, de állapota így is súlyos. A vizsgálat megállapította, hogy a leölt fegyenc lopás miatt volt négy hónapja vizsgálati fogságban, jomagaviseletű rab volt és ezért vitték ki munkára. Ugy látszik, a szabadban felbőrdült benne a szabadság utáni vágy és ez okozta tragédiáját.

Fűzők, melltarlóok
raktáron levő készáru szezonzárás előtt olcsó kiárúsítása Garmid fűzőszalonban. Str. Neuculcea 2 Renner-palota.

— Uszómedence a királyi palotában. Bucurestiből jelentik: A királyi palota most épült új szárnyának szuterénjében uszómedencét is építenek, mely télen is használható lesz.

— Bajban van a moldovai vetés a szárazság miatt. Bucurestiből jelentik: A szárazság tovább tart Moldova déli részein. Falcu megyében például vízhiány van. Március óta nem esett ezen a vidéken eső, a fák levelei elszáradnak és a termések szaharai látványt keltenek. Hasonló a helyzet Cahul, Ismail és Cetatea-Alba beszarabiai megyékben is. A vetések tönkremennek, az állatokat nincs mivel etetni, úgyhogy a lakosság olcsón igyekszik azotól megszabadulni. Husiban például 10 lej a marhahas kilója.

— Nemzetközi kiállítás Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Dimineata értesülése szerint 1933-ban nemzetközi kiállítást rendeznek a fővárosban. A kiállítás helyéül a Parcul Nationalt szemelték ki.

— A cluji építőmunkások akciója. A cluji építőmunkások szakszervezete átiratot intézett a vármegye prefektusához, a város polgármesteréhez, a munkügyi inspektorához és a munkakamara elnökehez, melyben rámutat a cluji építőmunkások súlyos helyzetére és arra a körülményre, hogy míg a cluji építőmunkások nagyrésze munka nélkül tengődik, addig az építésszek és vállalkozók vidékről hozatnak munkásokat. Az átirat hangsúlyozza, hogy állandóan újabb és újabb építkezések indulnak meg a városban, de az új munkalehetőségeket albauliai és más helységekből jött munkásokkal töltik be. A szakszervezet kéri a hatóságokat, hassanak oda, hogy a cluji építőmunkáknál elsősorban cluji munkásokat alkalmazzanak és vidékiek csak akkor nyerhessenek alkalmazást, ha a clujiak már munkát kaptak.

— HAZASSÁGI ügyekben forduljon bizalommal „MIREA” közvetítő irodájához Cluj, Regele Ferdinand 116, hol ügyét diszkrétan kezelik.

— Repülőszerecsétlenség Brasov mellett. Brasovból jelentik: Eydinovic főhadnagy tegnap felszállt a brasovi repülőtéren és a sibiu repülőmítengre indult. A géphez egy motor nélküli repülőkészüléköt kötöttek, amelyben V. Popescu pilóta foglalt helyet. Recea közszeg mellett viharba kerültek. A viharban elszakadt a kötél, mely a vitorlázó gépet vontatta és a gép földre zuhant. Popescu pilóta megsebesült.

— Visszatért Bulgáriába a száműzött Vateff tábornok. Szófiából jelentik: Vateff tábornok, volt hadügyminiszter, akit 1934 tavaszán az államszínnyel követése után száműztek, a kormány engedélyével visszatért az országba.

— Francois Poncet berlini francia nagykövét beszéde a berlini francia kolónia tagjai előtt. Berlinből jelentik: Francois Poncet, francia nagykövét a berlini francia kolónia fogadása alkalmával következőket mondotta: „Reményünk, hogy egy napon Franciaország és Németország megegyezésre jutnak, mindig fennáll. Az a kötelességünk, hogy megvédjük lényeges érdekeinket és ne engedjük veszélyeztetni azt, amit évszázadok örökségeként kaptunk, nem akadályozzunk bennünket annak a kívánságunknak kifejezésében, hogy jöjjön végre létre nagy keleti szomszédunkkal a kölcsönös bizalom és megbecsülés viszonya, ami a béke legbiztosabb alapja. Egyes jelek, egyes szimpptomák az utolsó hetekben mindenesetre derűsebbé tettek az eddig felhős égboltozatot.

Csoportos nyaralás a legteljesebb egyéni kényelemmel Constantán és a gyönyörű Mamaia-strandon Egyheti nyaralás 1980 lej

A Fekete tenger partján csakis a constantai nyaralást válassza, mert Constanta bűbajos fekvésű, kedves, élénk, szórakozásokat nyújtó furdóváros és a Mamaia-strand az európai tengeri furdók között úgy természeti szépségénél, kitűnő homokjánál és fekvésénél, valamint a legmodernebb strandépítkezéseinnél fogva a legelső helyen áll.
Tengerre nyíló szép szobában lakik, hideg-meleg vízszolgáltatás, a legnagyobb kényelem. Kitűnő ellátás, négyfogásos ebédekkel és vacsorákkal. A szállodától a strandig külön autócár a mi utasaink számára. Kellemes kirándulások.
Mindez egy teljes héttig most, a fűszézonban is csak 1980 lej.
A nyaralás megkezdése hetenként vasárnap. Indulás minden szombaton az esti vonattal. Érkezés Constantába vasárnap délelőtt 11 órakor. Vasuti költség és személyenként 250 lej kurtaxa. Legalább hat utas jelentkezése esetén külön fülkéről gondoskodunk. Egyénenként való utazásnál minden vasárnap délelőtt Constantán a Palace Hotelben várjuk az előzőleg bejelentett utasokat. Ha olcsón és emellett kitűnően, a legnagyobb kényelemmel akar nyaralni, jelentkezézzék a constantai nyaralásra.
Az egyheti tartózkodás akár a jelentkezés alkalmával, akár a constantai tartózkodás idején egy vagy több egész héttel meghosszabbítható. Ez esetben külön kurtaxa nem terheli a nyaralókat.
Jelentkezés lapunk utazást osztályánál.

MA NAGY MARADÉKVÁSÁR
SELYMEKBE
GALLIA-nál
CLUJ, STR. GEN. NEUCULCEA 2.
RENNER-PALOTA

— Azana, volt spanyol miniszterelnök bejelentette, hogy a baloldali republikánusok uniója harcot indít az alkotmány módosítása ellen. Madridból jelentik: Azana, volt miniszterelnök tegnap Bilbaóban 45.000 ember előtt nagyszabású választói beszédet mondott, amelynek során kijelentette, hogy a baloldali republikánusok uniója, amely majdnem tőle alá van hozva, ellenállást fog kifejteni az alkotmány- és választási törvények módosításával szemben.

— Pénzhamisítók Mures megyében. Tudósítónk jelenti: Iara de Mures, mures megyei községben az utóbbi időben sok hamis százeles került forgalomba. A gyanu egy Nemes Ferenc nevű egyénnel járult, akinél most a csendőrség ügyészégi engedéllyel házatát tartott, amely eredménnyel járt. A pénzhamisításhoz szükséges összes kellékeket, gipszformákat, oimot és rézlemezeket találtak meg Nemesnél, akit letartóztattak és bekísértek a targumuresi ügyészre.

— Herzi—Bialik ünnepély Clujon. A cluji cionista helyicsoporth július 24-én nagyszabású Herzi és Bialik ünnepélyt rendez. Az ünnepély programja: Klein Elijahu hébernyelvű megnyitója; Dr Fischer Piszter és Dr Marton Ernő emlékbeszéde; Dr Pistiner Avram jidisi nyelvű előadása Bialik költészetéről; Adler Hubert Bialik-versek szavai, a neolog hitközség énekara Rabetz Benjámin főkantort ur vezetésével Bialik-dalt ad elő.

— HAZASSÁGOT biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

— Mures megyei hírek. Tudósítónk jelenti: Libanesti, mures megyei községben tegnap hatalmas tüzvész pusztított. A tűz Sava Nicolae házából indult ki, majd a szél folytán lángba borította a közelben levő három ház is, amelyek mind porig égtek. A közeli falvakból érkezett segítséggel tudták csak a falusiak a tüzet lokalizálni. A tüzvész eddig még meg nem állapított óriási kárt okozott. — A ratosnyai református templomba tegnap betörték és onnan több értékes kezszert raboltak el. A csendőrség rövid nyomozás után elfogta a templomrablótát Domokos József és Domokos Gergely személyeiben, akiket letartóztattak és bekísértek a targumuresi ügyészre.

— Befeződött a sékel-akció Clujon. A cionista eszme térhódításának jele, hogy az idén Clujon 1135-en váltották ki sékelüket. Ez a szám messze van még attól, hogy ki elégitő legyen — bár a legmagasabb eddigi eredményt is túlhaladja — mert Clujon minimumálisan 1800 sékelt kellett volna elhelyezni.

— A cluji cionista hcs. keretein belül működő Palesztinabizottság ezúton hozza tudomására az érdeklődőknek, hogy minden palesztinai ügyben felvilágosítással szolgál naponta 12—1-ig a helyicsoporth Str. Saguna 7 szám alatti irodájában.

— Terjed a lengyel pártok bojkottmozgalma az új választásokon való részvétel ellen. Varsóból jelentik: A bojkott-mozgalom a választásokon való részvétel ellen terjed. A néppárt tegnap varsói kongresszusán elhatározta, hogy bojkottálja a választásokat és kizárja tagjai sorából ama tagjait, kik jelöltséget és mandátumot vállalnak. A bojkotthatározatot a párt jelenlévő 280 delegátusa közül 267 szavazta meg. A néppártnak eddig 30 mandátuma volt és főleg kisgazdák és iparosok a tagjai.

— Helyreállították a rendet Belfastban. Belfastból jelentik: Három napi súlyos zavargások után, a rendet mára sikerült helyreállítani. Az uccákon egyelőre őrzáratok cirkálnak újabb rendezavarások megakadályozása végett. A halottak száma ötre emelkedett, miután még egy sebesült meghalt.

Egyetemi tanárok megállapítása szerint biztos hatású a „Dixadi viz” amely a gyomor, bél, epehólyag és gyomorerégési fájdalom ellen a legjobb, mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluji lerakat: Vitromin Rt. Calea Regele Ferdinand 70.

Pályázat
A salontai Nyugati Szertartású Izr. Hitközség az általa fentartott összevont 4 osztályú elemi iskolája részére, valamint az állami elemi és középiskolai hitoktatás ellátására jelen pályázati hirdetmény útján egy a román, magyar és héber nyelvet bíró okleveles tanerőt keres.

Írásbeli ajánlatok az összes okmányok és működési engedély hiteles másolatával, valamint héber képzettséget és vallásos életmódot igazoló bizonyítvánnyal felszerelve, fizetési igény, életkor és családi állapot feltüntetésével a hitközség elnökségéhez nyújtan-dók be. Pályázati határidő aug. 10.
Salonta, 1935. július 9.

Veinberger Béla, Dr Engel József
titkár elnök
Döme Károly
isk. sz. elnök.

SZINKÖR MOZGÓ Keddtől:

A reváns!
Bulldog Drummond detektiv kalandjai. Fősz.: Ronald Colman, Warner Oland, Loretta Young. Uj Mickey és Silly Simphonie.

SZENHÁZ-FILM MŰVÉSZET
EDISON MOZGÓ MÜSORA:

15—17-én két szenzáció egyszerre: I. Tied a dalom. Jan Kiepara, Jenny Jugo. II. Borzalmas éjszaka az elszabadult fenevadak között. Loretta Joug, Gene Raimond. Helyárak: 7 és 10 lej. Kezdet: 3, 6, 9.

AZ OPERA MOZGÓ MÜSORA:
Hétfőn, kedden: A nagy fiórt. Főszerepekben: Elisa Landi, Adolf Menjou.
Szerdán: Premier! A sztambuli kémnő. Izgalmas kémháza pazar kiállítással és eredeti felvételekkel. Főszerepekben: Myrna Loy, Georg Brent, Lionel Altwill.

SZINKÖR MOZGÓ MÜSORA:
(A legműveletlenebb nyári mozgó)
Keddtől: A reváns! Bulldog Drummond detektiv kalandjai. Izgalmas filmszenzáció. Fősz.: Ronald Colman, Warner Oland, Loretta Young. Uj Mickey Mauss és szines Silly Simphonie.
Jön! Közkívánatra: Gaál Franciska a Csibiben!

A ROYAL MOZGÓ MÜSORA:
Ma szenzációs kettős műsor: I. Stan és Bran mint szárazdadák. II. Arany, fősz.: Hans Albers, Brigitte Helm. Előadások kezdete: Stan és Bran 3.20, 6.20, 9.20, Arany: 4.45, 7.45, 11.45.

